

Ogólnopolski Kongres Historii Medycyny w setną rocznicę I Zjazdu Polskich Historyków Medycyny (1924-2024)

Reminiscencje

„Aby mierzyć drogę przyszlą, trzeba wiedzieć, skąd się wyszło”
C.K. Norwid

„Z naprawdę wielkich – posiadamy tylko jednego wroga – czas”, pisał niegdyś Józef T. Konrad Korzeniowski. Ale to dzięki pędzącemu nieubłagane czasowi możemy obchodzić jubileusze. Także i ten jubileuszowy Ogólnopolski Kongres Historii Medycyny w setną rocznicę I Zjazdu Polskich Historyków Medycyny, który właśnie przeszedł do historii. Ale okrągła rocznica, okrągła liczba, to za mało. Konieczna jest jeszcze inna rzecz, bardziej subtelna – w duszy musi grać jubileuszowy zew. Potrzebny jest także i epizod okulistyczny – w oku musi zakreślić się łza!

Ten jubileuszowy Kongres – wielkie święto polskiej nauki pod patronatem Prezydenta Wrocławia, Naczelnej Izby Lekarskiej oraz Krajowej Izby Fizjoterapeutów, współorganizowany także m.in. przez Polskie Towarzystwo Historii i Filozofii Medycyny, Polskie Towarzystwo Historii Nauk Medycznych i katedry historii medycyny kilku uniwersytetów medycznych, pedantycznie przygotowany przez Dolnośląską Izbę Lekarską oraz dwudziestu organizatorów i partnerów – odbył się w Wrocławiu w dniach 21-23 maja 2024 r. i wspomniany będzie przez lata. Wspominany będzie jako perfekcyjna, imponująca, niedościgniona, zachwycająca, jedyna w swoim rodzaju uroczystość, przeżyta w pięknej barokowej scenerii Auli Leopoldyńskiej (miał Pan Bóg gest i dobry humor, stwarzając to miejsce!), a następnie w murach dawnej siedziby Dolnośląskiej Izby Lekarskiej.

Wykłady plenarne, jak choćby ten autorstwa prof. Ryszarda W. Gryglewskiego nt. prof. Władysława Szumowskiego (1875-1954) czy wykład prof. Michała Musielaka nt. Adama Wrzosa (1875-1965), oba dotyczące jednych z najważniejszych postaci w tradycji polskiej historii i filozofii medycyny, zapisały się na trwałe w naszej pamięci. Obrady odbywały się w kilkunastu sesjach, m.in. lekarskiej, stomatologii, medycyny wojaskowej, farmacji, pielęgniarstwa, rehabilitacji, higieny, czasopism i stowarzyszeń medycznych, lecznictwa uzdrowiskowego i przyrodolecznictwa, polskich historyków medycyny, medycyny wielokulturowej, medycyny a literatury i sztuk pięknych, bioetyki, etyki lekarskiej i filozofii medycyny, eugeniki.

W sesji „100-lecia »Archiwum Historii Medycyny i Filozofii Medycyny«” swoje wykłady przedstawili naukowcy z trzech ośrodków: poznańskiego, krakowskiego oraz wrocławskiego.

Wygłoszono ponad 120 ciekawych, nieraz zupełnie unikatowych prac. Cieszy obecność znacznego grona młodych naukowców. Znają chyba słowa Parandowskiego: „Nic tak nie orzeźwia, nie dodaje animuszu, jak kąpiel w czasie”¹. Udzielajmy im zatem wsparcia!

¹ *Myślę, więc jestem... Aforyzmy, maksymy, sentencje*, oprac. J. Glensk, C. Mykita-Glensk, Wydawnictwo Antyk Marcin Dybowski, Komorów (Polska) 1991, s. 256.

Ryc. 1. Kongres we Wrocławiu 2024 r.

Zaangażowanie Komitetu Naukowego², którego przewodniczącym został prof. zw. dr hab. Edward Białek, kierownik Zakładu Dydaktyki Literatury Instytutu Filologii Germańskiej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego, zostało również zauważone przez prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka, który uhonorował go Medalem „Zasłużony dla Wrocławia”. Prezydent tak uzasadnił tę decyzję: „Bardzo się cieszę, widząc tylu wybitnych uczonych w tej sali, ale wiem też, że nie byłoby takiego spotkania, gdyby nie tacy pasjonaci jak prof. Edward Białek”. Wiele serca i zdolności organizacyjnych w organizację Kongresu, jak i wielu znakomitych konferencji naukowych w przeszłości, włożył również dr Dariusz Lewera, wiceprezes Polskiego Towarzystwa Historii Nauk Medycznych oraz przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Kongresu.

Znakomici historycy medycyny Krzysztof i Zbigniew Kopocińscy w szkicu *Wielki jubileusz polskich historyków medycyny (1924-2024)* podkreślili rolę prof. Białka i dr. Lewery w stworzeniu naprawdę przyjacielskiej, jedynej w swoim rodzaju atmosfery.

Ogromne podziękowania należą się także m.in. prof. Barbarze Bruziewicz-Mikłaszewskiej z Ośrodka Pamięci i Dokumentacji Historycznej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej oraz prof. Andrzejowi Wojnarowi z Komisji Kształcenia tej Izby.

Zaangażowanie wszystkich wyżej wymienionych Państwa w tak olbrzymie przedsięwzięcie godne jest najwyższego szacunku. Zostaniecie Państwo zapamiętani jako tytani pracy, z sercem na dłoni dla każdego z uczestników tego wielkiego święta.

prof. zw. dr hab. n. med. Andrzej Kierzek

2 Dla ścisłości historycznej: Komitet Naukowy Kongresu stanowili P.T.: Jarosław Barański, Ewa Baum, Edward Białek, Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska, Mirosława Czarnecka, Andrzej Gładysz, Ryszard W. Gryglewski, Andrzej Grzybowski, Andrzej Kierzek, Krzysztof Kopociński, Zbigniew Kopociński, Walentyna Korpalska, Sylwia Krzemińska, Anita Magowska, Mariusz Mięgała, Krzysztof Moron, Michał Musielak, Bożena Płonka-Syroka, Krzysztof Prętki, Jerzy Supady, Wojciech Ślusarczyk, Bożena Urbanek, Andrzej Wojnar, Paweł Wróblewski. W skład komitetu organizacyjnego weszli natomiast P.T.: Edward Białek, Jacek Bondyra, Weronika Brzozowska, Edyta Gorząd-Biskup, Maria Danuta Jarosz, Aleksandra Jaworska, Bożena Kaniak, Maja Matthews-Kozanecka, Dariusz Lewera, Magdalena Mazurak, Małgorzata Niemiec, Marek Nikiel, Katarzyna Nowakowska, Leszek Pałka, Natalia Południak, Justyna Radłowska, Weronika Rymer, Michelle Sakowicz, Piotr Skalski, Izabela Spielvogel, Barbara Wasiewicz, Krzysztof Wronecki.